

Predmet C-67/23

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

8. veljače 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesgerichtshof (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

17. studenoga 2022.

Optuženik i podnositelj revizije:

S.Z.

Osoba kojoj su oduzeti predmeti i podnositelj revizije:

W. GmbH

BUNDESGERICHTSHOF (SAVEZNI VRHOVNI SUD, NJEMACKA)

RJEŠENJE

[omissis]

u kaznenom predmetu

protiv

osobe S.Z.,

Osoba kojoj su oduzeti predmeti: W. GmbH,

zbog povrede zabrane uvoza koja je počinjena prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti i koja je propisana u izravno primjenjivom zakonodavnom aktu Europskih zajednica objavljenom u Službenom listu Europskih zajednica i namijenjenom provedbi gospodarske sankcije koju je donijelo Vijeće Europske unije u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (embargo za Mjanmar)

druga stranka u postupku:

Generalbundesanwalt beim
Bundesgerichtshof (državni odvjetnik Savezne
Republike pri Saveznom vrhovnom sudu,
Njemačka),
[omissis]

Treće kazneno vijeće Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) riješilo je 17. studenoga 2022. u skladu s člankom 267. trećim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU):

- I. U svrhu tumačenja Uredbe Vijeća (EZ) br. 194/2008 od 25. veljače 2008. o produljenju i pooštravanju mjera ograničavanja u pogledu Burme/Mjanmara i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 817/2016 (SL 2008., L 66, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 81.) Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:
1. Treba li izraz „podrijetlom iz Burme/Mjanmara“ iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe (EZ) br. 194/2008 tumačiti na način da nijedan od sljedećih načina obrađe trupaca tikovine koja raste u Mjanmaru u trećoj državi (u ovom slučaju: Tajvan) ne uzrokuje promjenu podrijetla, tako da je u pogledu tikovine koja je obrađena na odgovarajući način i dalje riječ o „robi podrijetlom iz Burme/Mjanmara“:
    - okresivanje i okoravanje trupaca tikovine;
    - rezanje trupaca tikovine u četvrtače (*teak squares*) (okresani i okorani trupci izrezani u drvene kocke);
    - piljenje trupaca tikovine u daske ili panele (drvo obrađeno po dužini)?
  2. Treba li izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara“ iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 194/2008 tumačiti na način da obuhvaća samo robu koja je izravno uvezena iz Mjanmara u Europsku uniju, tako da roba koja je najprije otpremljena u treću državu (u ovom slučaju: Tajvan) te od tamo dalje prevezena u Europsku uniju nije obuhvaćena tim pravilom, i to neovisno o tome je li u trećoj državi obrađena ili prerađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla?
  3. Treba li članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe (EZ) br. 194/2008 tumačiti na način da potvrda o podrijetlu robe koju je izdala treća država (u ovom slučaju: Tajvan), iz koje proizlazi da su ispljeni odnosno izrezani trupci tikovine podrijetlom iz Mjanmara tom obradom u trećoj državi postali roba podrijetlom iz te države, nije

obvezujuća za ocjenu povrede zabrane uvoza iz članka 2. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 194/2008?

[*omissis*]

Obrazloženje:

1 Trećem kaznenom vijeću Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) na odlučivanje su podnesene revizije optuženika i osobe kojoj su oduzeti predmeti protiv presude Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka) od 27. travnja 2021. Zemaljski sud osudio je optuženika na uvjetnu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i devet mjeseci zbog povrede zabrane uvoza koja je počinjena prilikom obavljanja profesionalne djelatnosti i koja je propisana u izravno primjenjivom zakonodavnom aktu Europskih zajednica objavljenom u Službenom listu Europskih zajednica i namijenjenom provedbi gospodarske sankcije koju je donijelo Vijeće Europske unije u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (embargo za Mjanmar). [*omissis*] Usto, zemaljski sud naložio je osobi kojoj su oduzeti predmeti oduzimanje triju zaplijenjenih trupaca i oduzimanje vrijednosti predmeta pribavljenih kaznenim djelom u iznosu od 3 310 902,98 eura.

I.

- 2 1. Revizijski postupak temelji se, u dijelu u kojem je to relevantno za zahtjev za prethodnu odluku, na sljedećim činjenicama koje je utvrdio zemaljski sud:
- 3 Optuženik je bio jedini član uprave pravnog prednika osobe kojoj su oduzeti predmeti, [*omissis*] koji je trgovao, među ostalim, tikovinom posjećenom u Mjanmaru koja se pretežno upotrebljavala u brodogradnji.
- 4 Društvo predvođeno optuženikom nastavilo je s uvozom i trgovinom tikovine iz Mjanmara i nakon što je Vijeće Europske unije, radi provedbe Zajedničkog stajališta Vijeća br. 2007/750/ZVSP od 19. studenoga 2007., donijelo Uredbu Vijeća (EZ) br. 194/2008 od 25. veljače 2008. o produljenju i pooštravanju mjera ograničavanja u pogledu Burme/Mjanmara i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 817/2016 (u dalnjem tekstu: Uredba o embargu za Mjanmar), kojom se zabranio uvoz tikovine podrijetlom iz Mjanmara i tikovine izvezene iz Mjanmara.
- 5 Na optuženikovu inicijativu, trgovina drvom uvezla je, među ostalim, tikovinu u 16 slučajeva u carinsko područje Zajednice od listopada 2009. do svibnja 2011. [*omissis*]. Dobavljač optuženikove trgovine drvom, čije se sjedište nalazi u Tajvanu, prije toga posjekao je stabla tikovine u Mjanmaru te je trupce otpremio u Tajvan, gdje ih je obradio u tamošnjim pilanama. Zemaljski sud utvrdio je tri različita načina obrade trupaca u Tajvanu: jedan dio trupaca samo je okresan i okoran, odnosno s trupaca su uklonjene grane i kora. U drugim slučajevima trupci su izrezani na način da su dobivene takozvane četvrtače (*teak squares*), što su trupci s kojih su uklonjene grane i kora i izrezani u drvene kocke. Nапослјетку, bilo je slučajeva u kojima su se trupci pilili u daske ili panele, odnosno bila je riječ

o tikovini obrađenoj po dužini. Nakon što je tako obrađeno i nakon što su za njega tajvanska tijela izdala potvrdu o podrijetlu robe, drvo je u svim slučajevima brodom otpremljeno u Hamburg (Njemačka), gdje ih je preuzeo optuženikovo poduzeće.

6 2. U skladu s pravnom ocjenom zemaljskog suda, ti su uvozi u trenutku počinjenja kaznenog djela bili kažnjivi prema njemačkom pravu u skladu s člankom 34. stavkom 4. točkom 2. Außenwirtschaftsgesetza (Zakon o vanjskoj trgovini i plaćanjima), u verziji od 27. svibnja 2009. (u daljnjem tekstu: AWG iz 2009.), u vezi s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 194/2008 (Uredba o embargu za Mjanmar).

7 Članak 34. stavak 4. točka 2. AWG-a iz 2009. glasio je:

„4. Kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina svaka osoba koja [...]

2. povrijedi izravno primjenjivu zabranu, objavljenu u *Bundesanzeigeru*, izvoza, uvoza, provoza, otpreme, prodaje, opskrbe, stavljanja na raspolaganje, prijenosa, usluga, ulaganja, potpore ili zaobilazeњa navedene zabrane, koja je propisana u zakonodavnom aktu Europskih zajednica namijenjenom provedbi gospodarske sankcije koju je donijelo Vijeće Europske unije u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike.”

8 Uredba o embargu za Mjanmar, koja je izravno primjenjiva u Saveznoj Republici Njemačkoj u skladu s člankom 288. drugim stavkom Ugovora o funkciranju Europske unije (UFEU), objavljena je u *Bundesanzeigeru*, u dijelu koji se odnosi na članak 2. stavak 2. točku (a) koji je relevantan u ovom slučaju, 22. listopada 2009.

9 Točno je da je zemaljski sud prepostavio da je tikovina zbog obrade u Tajvanu postala roba podrijetlom iz te zemlje. Stoga je zemaljski sud smatrao da ne postoji povreda članka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar. Međutim, sud je zaključio da je tikovina (dalje) izvezena iz Mjanmara u smislu članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar unatoč otpremi u Tajvan i tamošnjem piljenju, tako da postoji povreda članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar.

10 [omissis]

11 [omissis]

12 [omissis]

[omissis] [primjenjivost *ratione temporis* mjerodavnih kaznenopravnih odredbi; nije relevantno za prethodna pitanja]

- 13 3. Svojim revizijama optuženik pobija osuđujuću presudu koja je donesena protiv njega, a osoba kojoj su oduzeti predmeti pobija odluke o oduzimanju. Žalitelji ističu prigovor koji se temelji na povredi materijalnog prava. Ne osporavaju u činjeničnom pogledu činjenice koje je utvrdio zemaljski sud, ali u pravnom pogledu smatraju da uvozom tikovine koja je u Tajvanu obrađena na prethodno opisan način nije povrijeđen članak 2. stavak 2. Uredbe o embargu za Mjanmar.
- 14 S jedne strane, iz Mjanmara preko Tajvana u Njemačku nisu otpremljeni samo trupci, nego su trupci u svim slučajevima obrađeni ili prerađeni u trećoj državi na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla, zbog čega su tajvanska tijela za drvo izdala i potvrde u kojima se navodi da je Tajvan zemlja njegova podrijetla. Stoga u Njemačku nije uvezeno drvo podrijetlom iz Mjanmara, nego tajvanski proizvodi od drva, zbog čega nije riječ o slučaju iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar.
- 15 S druge strane, a suprotno pravnom stajalištu Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu), tikovina uvezena na područje Europske unije nije izvezena iz Mjanmara u smislu članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar. Naime, u svim slučajevima izvozilo se iz Tajvana. Članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka ii. Uredbe o embargu za Mjanmar obuhvaća samo slučajeve koji se odnose na robu koja se ~~izravno otprema iz Mjanmara~~ na područje Europskih zajednica.
- 16 Podnositelji revizije ističu da je posljedica tumačenja pravnog pravila koje pruža zemaljski sud, i prema kojem se člankom 2. stavkom 2. točkom (a) podtočkom ii. Uredbe o embargu za Mjanmar zabranjuje da se u Zajednicu uvozi i roba koja je nakon izvoza iz Mjanmara najprije uvezena u jednu ili više trećih država, to da uz članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku ii. Uredbe o embargu za Mjanmar nije primjenjiv i članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka i. Uredbe o embargu za Mjanmar. Naime, kako bi neka roba bila podrijetlom iz Mjanmara, ona nužno ondje treba biti u cijelosti dobivena ili proizvedena (članak 23. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992., u dalnjem tekstu: Carinski zakonik Zajednice) odnosno ondje treba proći bitnu preradu ili obradu (članak 24. Carinskog zakonika Zajednice). Međutim, roba se u tu svrhu trebala nalaziti u Mjanmaru te bi nakon toga, u skladu s pravnim tumačenjem zemaljskog suda, u svakom trenutku bila roba izvezena iz Mjanmara, čak i da je u trećoj državi obrađena ili prerađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla. Ako je pravno stajalište zemaljskog suda pravilno, odredba članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar u potpunosti se stapa u članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku ii. Uredbe o embargu za Mjanmar.
- 17 Usto, način na koji zemaljski sud tumači članak 2. stavak 2. točku (a) Uredbe o embargu za Mjanmar protivi se cilju i svrsi tog pravila o embargu, čiji se istovjetni sadržaj nalazi i u mnogim drugim uredbama Europske unije o embargima. U skladu s tim uobičajenim pravilom, zabranu uvoza trebalo bi primjenjivati na robu koja potječe iz zemlje na koju se primjenjuju sankcije, ali ne i na proizvode koji su dobiveni u nekoj trećoj državi uporabom sirovina ili

pretproizvoda iz zemlje na koju se primjenjuju sankcije. Naime, cilj nije ograničiti trgovinu s proizvodima iz trećih država. Nakon što se roba (sirovina ili pretproizvod) koja je izvezena iz zemlje na koju se primjenjuju sankcije obradi ili preradi u nekoj trećoj državi tako da se s pravnog stajališta smatra robom podrijetlom iz te države, ona postaje ta nova roba, a sustav sankcija ne bi trebalo primjenjivati na novi proizvod. Pravilo sadržano u članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki i. Uredbe o embargu za Mjanmar (i istovjetnog sadržaja u drugim uredbama o embargima) služi tom razlikovanju. Ta odredba samo se dopunjuje zabranom uvoza robe koja se izvozi iz zemlje na koju se primjenjuju sankcije (članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka ii. Uredbe o embargu za Mjanmar) na način da se u pogledu robe koja se izravno otprema iz države na koju se primjenjuju sankcije u Europske zajednice odustaje od provjere (tamošnjeg) podrijetla jer se odredba u tom pogledu ne odnosi na treću državu kao trgovačkog partnera Zajednica, čije bi proizvode koji se uvoze na područje Zajednice trebalo izuzeti iz sustava sankcija.

- 18 4. Državni odvjetnik Savezne Republike složio se u svojem zahtjevu upućenom Bundesgerichtshofu (Savezni vrhovni sud) s prethodno opisanim pravnim stajalištem Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) u dijelu koji se odnosi na tumačenje mjerodavnih odredbi Uredbe o embargu za Mjanmar. Istaknuo je da je obradom tikovine izvezene iz Mjanmara samo došlo do promjene podrijetla, ali tikovina nije postala druga roba. Obje zabrane iz članka 2. stavka 2. točke (a) Uredbe o embargu za Mjanmar u tom pogledu imaju samostalno značenje u smislu da se članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka i. odnosi na formalno utvrđivanje podrijetla na temelju Carinskog zakonika Zajednice, dok se članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka ii. odnosi na stvarni čin izvoza iz Mjanmara. Eventualna preklapanja pojedinih zabrana proizlaze iz namjere zakonodavca da normira sveobuhvatnu zabranu.

II.

- 19 Odluka o revizijama ovisi o odgovoru na sporna prethodna pitanja, tako da je vijeće kao sud koji odlučuje u predmetu u posljednjem stupnju dužno, u skladu s člankom 267. trećim stavkom UFEU-a, uputiti ta pitanja Sudu Europske unije u obliku zahtjeva za prethodnu odluku.
- 20 U skladu s činjeničnim utvrđenjima zemaljskog suda, koja su načelno obvezujuća za Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) kao revizijski sud, trupci tikovine posjećeni u Mjanmaru izrezani su u Tajvanu i stoga obrađeni ili prerađeni. U slučaju tih činjenica uvoz tikovine kažnjiv je u skladu s člankom 34. stavkom 4. točkom 2. AWG-a iz 2009. odnosno člankom 18. stavkom 1. točkom 1. podtočkom (a) AWG-a u vezi s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe o embargu za Mjanmar samo ako
- obrada ili prerada u Tajvanu nije bila dovoljna kako bi prouzročila promjenu podrijetla tikovine, tako da je tikovina i dalje bila

- podrijetlom iz Mjanmara (povreda članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar) ili ako je,
- u slučaju da je piljenje u Tajvanu prouzročilo promjenu podrijetla, uvoz na područje Europske unije bio zabranjen zato što su trupci najprije (kao pretproizvod) izvezeni iz Mjanmara (povreda članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar).
- 21 Stoga pitanje treba li kazniti optuženika, a slijedom toga i dolazi li u obzir određivanje oduzimanja zaplijenjenih trupaca osobi kojoj su oduzeti predmeti te određivanje novčane kazne u iznosu vrijednosti stečene, ali ne osigurane tikovine, ovisi o tome na koji način treba tumačiti članak 2. stavak 2. točku (a) podtočke i. i ii. Uredbe o embargu za Mjanmar.
- 22 Postupak povodom zahtjeva za prethodnu odluku potrebno je provesti jer Sud Europske unije još nije odlučivao o pravnim aspektima istaknutim u prethodnim pitanjima (*acte éclairé*) niti je primjena prava Unije koje je mjerodavno za pojam vanjskog podrijetla i izvoza toliko očita da ne ostavlja mjesta razumnoj sumnji (*acte clair*). Potonje proizlazi i iz različitih pravnih stajališta stranaka koja su se zastupala u dosadašnjem tijeku postupka.
- 23 Konkretno:
- 24 1. Člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe o embargu za Mjanmar zabranjen je uvoz oblica, drva i proizvoda od drva u smislu Priloga I. toj uredbi ako je takva roba
- „i. podrijetlom iz Burme/Mjanmara ili
  - ii. izvezena iz Burme/Mjanmara;”
- 25 U skladu s člankom 2. stavkom 3. Uredbe o embargu za Mjanmar, podrijetlo robe „utvrđuje se u skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe (EEZ) br. 2913/92.”, odnosno u skladu s Carinskim zakonom Zajednice. U njegovu članku 23. navodi se, među ostalim:
- „1. Roba podrijetlom iz jedne zemlje jest ona roba koja je u cijelosti dobivena ili proizvedena u toj zemlji.
  - 2. Izraz ‚roba u cijelosti dobivena u jednoj zemlji‘ znači:
- [...]
- (b) tamo ubrani biljni proizvodi;”.
- 26 Člankom 24. Carinskog zakonika Zajednice određuje se:

„Roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje smatrati će se podrijetlom iz zemlje u kojoj je prošla posljednju bitnu gospodarski opravdanu preradu ili obradu u trgovačkom društvu koja je opremljena za tu svrhu i dovodi do proizvodnje novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje.”

- 27 2. Budući da je, u skladu s utvrđenjima zemaljskog suda, tikovina koja je posjećena u Mjanmaru i napisljetu uvezena u Saveznu Republiku Njemačku u Tajvanu prerađena u oblice (koje su djelomično okorane), četvrtače (*teak squares*) ili tikovinu obrađenu po dužini, njezina je proizvodnja uključivala dvije zemlje.
- 28 (a) Tikovina, koja je posjećena u Mjanmaru te je stoga ondje ubrana u smislu članka 23. stavka 1. i članka 23. stavka 2. točke (b) Carinskog zakonika Zajednice i koja je time u svakom slučaju najprije bila roba podrijetlom iz Mjanmara, mogla je postati roba podrijetlom iz Tajvana samo ako uklanjanje grana i grubo rezanje oblica, rezanje trupaca s kojih su uklonjene grane i kora u kvadratni poprečni presjek (takozvane četvrtače (*teak squares*)) ili rezanje u daske i panele (tikovina obrađena po dužini) treba smatrati posljednjom bitnom i gospodarski opravdanom preradom ili obradom tikovine u trgovačkom društvu koje je opremljeno za tu svrhu koja dovodi do proizvodnje novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje.
- 29 Kao što se navodi, od toga su u ovom postupku polazili i zemaljski sud i druge stranke u postupku.
- 30 (b) Međutim, dvojbeno je je li obrada tikovine koja je posjećena u Mjanmaru u Tajvanu bila toliko bitna da je ona, u skladu s člankom 24. Carinskog zakonika Zajednice, postala roba podrijetlom iz Tajvana. Ovo vijeće sklono je niječno odgovoriti na to pitanje, i to za sve načine obrade drva o kojima je riječ u ovom slučaju.
- 31 Naime, Sud Europske unije već je utvrdio da se podrijetlo proizvoda ne može odrediti na temelju postupaka koji utječu na izgled proizvoda s obzirom na njegovu uporabu, ali ne dovode do značajne kvalitativne promjene njegovih svojstva (vidjeti presude Suda od 26. siječnja 1977., C-49/76, t. 6., ECLI:EU:C:1977:9 i od 23. veljače 1984., C-93/83, t. 13., ECLI:EU:C:1984:78). Mljevenje sirovog kazeina u razne tipove finoće u tom se kontekstu nije smatralo načinom prerade koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla jer se time mijenjaju isključivo konzistencija tog proizvoda i njegov izgled s obzirom na njegovu daljnju uporabu (presuda Suda od 26. siječnja 1977., C-49/76, t. 7., ECLI:EU:C:1977:9). Isto tako, otkoštavanje, uklanjanje tetiva, odmašćivanje, rasijecanje i vakuumiranje goveđeg mesa nije se smatralo načinom prerade koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla jer je njihov glavni rezultat to što se različiti dijelovi životinjskog tijela raspoređuju prema njihovoj kvaliteti i propisanim svojstvima te što se njihov izgled mijenja u svrhu prodaje (presuda Suda od 23. veljače 1984., C-93/83, t. 10. i 14., ECLI:EU:C:1984:78).

- 32 Međutim, primjena prava Unije u ovom slučaju nije toliko očita da isključuje razumnu sumnju u smislu *acte clair*. Naime, rezanje sirove tikovine u tikovinu obrađenu po dužini ipak dovodi do promjene u carinskoj nomenklaturi (neobrađeno drvo: tarifni broj 4403 HS-a; drvo obrađeno po dužini debljine veće od šest milimetara: tarifni broj 4407 HS-a), dok takav učinak nemaju postupci kojima se mijenja izgled ni u pogledu goveđeg mesa (tarifni broj 0201 HS-a (svježe ili hlađeno) odnosno tarifni broj 0202 HS-a (smrznuto)) ni u pogledu kazeina (tarifni broj 3501 HS-a).
- 33 Takva promjena tarifnog razvrstavanja na razini četveroznamenkastog tarifnog broja HS-a može ukazivati na to da je riječ o bitnom postupanju s robom jer je harmonizirani sustav strukturiran na način da se od prirodnih proizvoda i sirovina postupno dolazi do robe sa sve višim stupnjevima prerade i da, stoga, promjena tarifnog broja u pravilu prepostavlja ulaganje rada i kapitala koje je dovoljan temelj za utvrđivanje podrijetla [*omissis*].
- 34 Iako se Prilog 22-03 Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije i već Prilog 15. Uredbi Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice odnose samo na pravila za povlašteno podrijetlo, može biti važno to što se u tim odredbama u pogledu drva kao postupak koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla načelno navodi „[p]roizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim iz tarifnog broja proizvoda ili [p]roizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 70 % cijene proizvoda franko tvornica”, pri čemu se za drvo tarifnog broja 4407 HS-a kao postupak koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla iznimno zahtijeva „blanjanje, brušenje ili spajanje na krajevima”.
- 35 Stoga je za odluku Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) o revizijama u ovom postupku relevantan odgovor na prvo prethodno pitanje.
- 36 3. Ako je tikovina o kojoj je riječ u ovom postupku ili barem tikovina čije se tarifno razvrstavanje promijenilo zbog piljenja u Tajvanu postala roba podrijetlom iz Tajvana, tako da njenim uvozom u Zajednicu nije povrijeden članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka i. Uredbe o embargu za Mjanmar, za odluku o revizijama relevantno je je li uvozom robe podrijetlom iz neke treće države povrijeden članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka ii. Uredbe o embargu za Mjanmar ako je sirovina ili pretproizvod od kojeg je proizvedena roba u trećoj državi izvezena iz Mjanmara (u treću državu) (drugo prethodno pitanje).
- 37 Ako, suprotno pravnom stajalištu Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu), izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara“ iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar treba tumačiti na način da obuhvaća samo robu koja je izravno uvezena iz Mjanmara u Europsku uniju, tako da tim pravilom nije obuhvaćena roba koja je najprije uvezena u treću državu (u ovom

slučaju: Tajvan) te od tamo dalje prevezena u Europsku uniju, i to neovisno o tome je li u trećoj državi obrađena ili prerađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla, što je tumačenje kojem je sklono ovo vijeće, optuženik nije povrijedio članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku ii. Uredbe o embargu za Mjanmar. Ako je tikovina u Tajvanu obrađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla i stoga ne postoji povreda članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar, optuženik nije počinio kazneno djelo.

- 38 U protivnom, ako članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku ii. Uredbe o embargu za Mjanmar treba tumačiti na način kako ga tumače Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) i državni odvjetnik Savezne Republike, odnosno na način da je bila riječ o izvozu iz Mjanmara i u slučaju kad je roba ili njezin pretproizvod koji se uvozio na područje Europske unije izvorno potjecao iz Mjanmara pa je potom roba ili uvezena preko neke treće države ili je pretproizvod koji potječe iz Mjanmara isporučen u neku treću državu, gdje je prerađen na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla, nakon čega je uvezen novi proizvod, optuženika bi trebalo kazniti neovisno o normativnom sadržaju članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe o embargu za Mjanmar.
- 39 Stoga je drugo prethodno pitanje relevantno za odluku vijeća u ovom revizijskom postupku. Podnošenje zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije neophodno je i zato što pravilno tumačenje članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe o embargu za Mjanmar nije očito i nesporno u smislu *acte clair*. To se očituje već u opisanom pravnom stajalištu Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) i državnog odvjetnika Savezne Republike. Međutim, tomu se može prigovoriti, na što se ukazuje i u argumentima iz optuženikove revizije, da u skladu s tim stajalištem, s jedne strane, članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka i. Uredbe o embargu za Mjanmar ne bi imao samostalno područje primjene, dok bi, s druge strane, proizvodi iz trećih država, koji su dobiveni od sirovina ili pretproizvoda iz Mjanmara, bili obuhvaćeni zabranom uvoza, što nije u skladu s namjerom sustava embarga.
- 40 4. Tajvanska su tijela u slučajevima uvoza, na koje se odnosi ovaj zahtjev za prethodnu odluku, izdala potvrde o podrijetlu robe, u skladu s kojima su ispljeni odnosno izrezani trupci tikovine koji potječu iz Mjanmara obradom u Tajvanu postali roba podrijetlom iz te države. Stoga ovo vijeće Sudu Europske unije na odlučivanje podnosi i treće prethodno pitanje, koje se odnosi na to jesu li te potvrde o podrijetlu robe obvezujuće prilikom ocjene povrede zabrane uvoza iz članka 2. stavka 2. Uredbe o embargu za Mjanmar, iako je ovo vijeće uzelo u obzir da u tom pogledu postoji sudska praksa Suda, prema kojoj ne postoji nijedna opća zakonska obveza priznavanja potvrda o podrijetlu robe koje su izdale treće države (vidjeti presude Suda od 25. srpnja 2018., C-574/17 P, t. 48. i sljedeće, ECLI:EU:C:2018:598 i od 25. veljače 2010., C-386/08, t. 73., ECLI:EU:C:2010:91).

[*omissis*]